

IZSELJENSKI VESTNIK

GLASILO

RAFAELOVE DRUŽBE IN IZSELJENSKE ZBORNICE V LJUBLJANI

LETO VIII

*

ŠTEV. 3

*

LJUBLJANA

MAREC

1938

Zaščitimo gospodarske in socialne interese naših izseljencev!

Tudi naša država naj čimprej pristopi k ratifikaciji konvencije MUD »O mednarodnem vzajemnem izvajanju zavarovanja zoper bolezni, nezgode, starost in smrt«.

V teku zadnjih let se je velik del naših izseljencev, posebno delavcev, naselil v zapadnih evropskih državah, kakor Franciji, Belgiji, Holandiji pa tudi Nemčiji. Vsi ti izseljenci so po večini zaposleni po raznih tovarnah in podjetjih. Ker imajo vse navedene države urejeno obvezno zavarovanje zoper bolezni, nezgode, onemoglost, starost in smrt, morajo tudi tuji delavci — tako tudi naši, plačevati določene prispevke za vse panoge socialnega zavarovanja.

Dokler ostanejo naseljeni v eni navedenih držav, so deležni tudi pravic, ki izvirajo iz teh panog zavarovanja, čim pa se izselijo, jim te pravice ugasnejo. To je za naše izseljence hud udarec in velika materialna škoda. Prav tako pa tudi za državo, ki namesto da bi izseljenci-povratniki prinesli s seboj pravice do neugodnih rent in pokojnin in jih tu uživali, pa jih moramo še podpirati. Tedaj dvojna škoda. V tem pogledu dela izjemo edino Nemčija, ker so naši izseljenci v pogledu socialnega zavarovanja enakopravni z domačimi delavci. S Francijo imamo tozadevno konvencijo sklenjeno že iz leta 1952. Naša država jo je sprejela tako v parlamentu kot senatu. Ker tega do danes še ni izvršila Francija, ne dobi pravne veljave in se zato še vedno ne izvaja. Glede ratifikacije te konvencije od strani Francije je bilo že mnogo intervencij tako od strani naše vlade, pa tudi od strani izseljencev, vendar se zadeva ne premakne nikamor.

Iz tega sledi, da bomo težko predrli posebno v današnjih razmerah, da bi z navedenimi državami mogli priti do sklepanja kakih dvostranskih recipročnih pogodb o socialnem zavarovanju.

Mednarodni urad dela v Ženevi je v letu 1935. na svojem 19. zasedanju osvojil konvencijo, na podlagi katere bi naj članice MUD vpostavile mednarodno vzajemno izvajanje zavarovanja za invalidnost, onemoglost, starost in smrt. Ta konvencija je že stopila v veljavo, ker sta jo dve državi,

članici MUD, že ratificirali. Poleg tega jo je v teku zadnjega časa predložila v ratifikacijo svojemu parlamentu tudi Holandska, kar je za nas z ozirom na to, da je v tej državi mnogo naših izseljencev, ogromne važnosti. Verjetno je, da jo bosta kmalu sprejeli tudi Francija in Belgija, ker so njihovi zastopniki ob priliki zasedanja MUD v letu 1935. branili vsebinsko te konvencije in glasovali za ratifikacijo. Po najnovejših podatkih je tudi poljski parlament že dobil polno pooblastilo, da to konvencijo ratificira.

S tem, da je naša država s 1. septembrom 1937 uvedla poleg zavarovanja zoper bolezni in nezgode tudi zavarovanje za onemoglost, starost in smrt, so v smislu člena 17. konvencije MUD »O mednarodnem vzajemnem izvajanju zavarovanja za invalidnost, onemoglost, starost in smrt« dani vsi pogoji, da to izredno važno konvencijo ratificira tudi naša država.

Na ta način bomo najhitreje in na najboljši učinkovit način zavarovali našim izseljencem delavcem, posebno pa rudarjem pravice, ki so si jih pridobili v ustanovah socialnega zavarovanja prej navedenih držav.

Zaposlitev naših delavcev v drugih državah ni stalna. Čim se pojavi kriza in pride do redukcij, so prvi na vrsti naši delavci, kajti za delavce drugih držav, kakor Poljske, Švice itd., so v tem pogledu z navedenimi državami sklenjene dvostranske pogodbe, katere jamčijo delavcem dotičnih držav enakopravnost z domačimi delavci.

Z ozirom na to je toliko večje važnosti, da naša država navedeno konvencijo MUD čim prej predloži parlamentu in senatu v zakonitev.

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje naj zato čim prej pokrene vse potrebno, da se konvencija MUD »O mednarodnem vzajemnem izvajanju zavarovanja za invalidnost, starost, onemoglost in smrt« predloži v razpravo narodnemu predstavništvu in senatu s priporočilom, da si jo osvojita.

To zahtevajo tudi naši narodni in gospodarski interesi.

Jože Rozman.

Sporod slavnostne akademije

ki jo priredi dne 27. marca 1938 ob pol 11. uri dopoldne v frančiškanski dvorani v Ljubljani Rafaelova družba pod pokroviteljstvom bana g. dr. Marka Natlačenca.

1. Čajkovski: Romanca;
Musorgski: Solza;
Dvojak: op. 54. št. 2. Valček. (Igra godalni orkester državne meščanske šole.)
2. Govor (prevz. g. dr. Gregorij Rožman).
3. E. Adamič: Ločitev (pesem in simbolična vaja, učenke Lichtenturnovega zavoda).
4. M. Kunčič: Pismo v tujino (deklamacija — Lj. Božič).
5. G. Ipavec: O mraku;
A. Medved: Želja;
St. Premrl: Zdravica. (Poje zbor uršulinske gimnazije.)
6. D. Jenko: Tiha luna (pesem in simbolična vaja, učenke Lichtenturnovega zavoda).

Odmor.

7. J. Smith: Chanson russe (klavirska skladba, Metka Cimperšek).
8. O. Župančič: Duma (odlomki, recitacija in simbolična vaja, dijaki škofijskega zavoda).
9. St. Premrl: Rože za Marijo;
M. Tomc: Zvonovi;
M. Bajuk: Kdo bo?
Narodna: Jugoslavijo, oj! (poje zbor I. deklishe meščanske šole).
10. St. Premrl: Domotožje (dvospev).
11. St. Premrl: Bela cesta;
Narodna: Popotnik;
A. Medved: Domovina, mili kraj;
A. Medved: Plansarica;
A. Medved: Pojdem u škufece;
A. Hribar: Oj, hišica očetova;
D. Jenko: Na tujih tleh (dijaki škofijskega zavoda v St. Vidu).

Vstopnine ni, pač pa se hvaležno sprejemajo prostovoljni prispevki, ki so namenjeni naši mladini v tujini. Vse prijatelje izseljencev, zlasti našo mladino, toplo vabimo, da se akademije udeležijo.

Slovenskim staršem v tujini!

Vaš otrok bo samo tedaj prav in dobro vzgojen, če ga bodo vzgajali v medsebojnem sporazumu in slogi štirje, in to so: oče, mati, duhovnik in učitelj. Če pa bodo ti vzgojitelji vlekl otroka vsak na svojo stran, potem bosta vaš sin in vaša hči rezala: ne samo na dve, ampak na štiri strani in nihče se jima ne bo upal približati.

In še to: brez soli in kvasa ni dobrega kruha, brez vere in materinskega jezika pa dobrega otroka ne.

ože Premtor:

Ivan Mladineo in Narodni adresar

V našem današnjem časopisu je bilo na kratko omenjeno, da je dne 6. januarja v New Yorku umrl za rakom odlični kulturni delavec med našimi rojaki v Severni Ameriki Ivan Mladineo, star komaj 49 let.

Pred nekaj dnevi sem dobil natančna poročila iz kulturnih žarišč naših izseljencev iz Severne Amerike o njegovem delu in zdi se mi primerno, da nekoliko pregledamo, kdo je bil Ivan Mladineo in kakšen pomen ima njegovo ogromno delo za našo tujino v Severni Ameriki in obenem za ameriško javnost, ki je o pokojnem pisala tople članke v svojem dnevnem časopisu.

Ivan Mladineo je bil po svoji veliki zmožnosti in sposobnosti delovno znan med vsemi Jugoslavnimi, zlasti med Slovenci po vseh predelih Severne Amerike. Bil je načelnik Jugoslovanskega informacijskega urada in je pisal številne poučne članke za slovenske, hrvaške in srbske liste o pravici in o kulturnih zadevah naših izseljencev.

Pokojni je bil rojen v vasi Pučiste na otoku Braču v Dalmaciji. Pred 50 leti, ko je dovršil gimnazijo, je odšel v Severno Ameriko, nadaljeval svoje študije in postal magister farmacije. Pustil je lekarništvo in se posvetil žurnalistiki, ker je menil, da bo s tem svojemu narodu več koristil. Leta 1909, je urejeval »Hrvatski glasnik«. Od leta 1916, do 1918, je v Chicagu urejeval »Hrvatski dnevnik« in proti koncu leta 1918, je prišel v New York k omenjenemu Jugoslovanskemu informacijskemu uradu, ki mu je načeloval do svoje smrti.

Ivan Mladineo je začel leta 1923, izdajati nekakša jugoslovanska izvestja, v katerih so bile razne informacije o podpornih in kulturnih organizacijah jugoslovanskega življa v Ameriki. Pred nekaj leti je izdal zgodovino hrvaškega naroda. Izdal je še druga dela, nanašajoča se na zgodovino Slovencev, Hrvatov in Srbov v Združenih državah Severne Amerike.

Njegovo največje in zadnje delo je Narodni adresar, ki ga je urejeval in zbiral zanj podatke devet let in ga dokončal tik pred svojo smrtjo. Še nihče izmed naših izseljencev v Severni Ameriki ni zapustil tako bogate dediščine kot Ivan Mladineo s svojim pomembnim, obsežnim in informativnim delom, s kakršnim se ne morejo ponasati niti druge večje in močnejše narodnostne skupine v Združenih državah.

Celo ameriški časopisi so poročali, da ima samo jugoslovanska skupina v Združenih državah tako delo, ki vsebuje toliko informacij o

Jugoslavnih. Narodni adresar obsega 1244 strani in v njem dobimo imena in naslove več kakor 5.000 jugoslovanskih zavodov in organizacij v Ameriki in Canadi. V adresarju so navedena imena kulturnih, političnih in družabnih organizacij in zavodov, ki obstajajo v 1139 raznih mestih in naselbinah. Poleg tega dobite v knjigi nad 15.000 imen naših trgovcev in delavcev, seznam vseh cerkva, duhovnikov, jugoslovanskih šol, vzgojnih zavodov, konzulatov, časopisov. Vse to dobite opisano v Narodnem adresarju.

In knjiga ni samo nekaka suha statistična brošura. Mnogo stvari je v njej, ki so v tej knjigi prvič v zgodovini Jugoslovanov v Ameriki obelodanjene. Na primer knjiga vam živahno oriše geografično razporeditev Jugoslovanov v Ameriki, poklic naših ljudi in točen opis naselbin, kjer biva naš rod.

Pensilvanija, Illinois, Ohio, Kalifornija, Minnesota, Michigan in West Virginia so države, kjer je naš narodni življenjski razvoj. In adresar posveča tem državam mnogo več pozornosti kot na primer državi New York, kjer je primeroma malo Jugoslovanov naseljenih. Narodni adresar opisuje stvari, o katerih naši ljudje še nikoli niso slišali.

Mnogo Jugoslovanov je sledilo po prihodu v Ameriko poklicu, kateremu so se posvetili že v domovini. Na primer dalmatinski ribiči v Kaliforniji, jugoslovanski naseljenci v St. Piedro, St. Diego, Pugett Soundu ali ob reki Kolumbia imajo cela ribiška brodogradnja za lov na ribe. Na primer samo v St. Piedru v Kaliforniji posedujejo jugoslovanski naseljenci močno brodogradnjo nad 100 modernih ribiških ladij, ki so vredne z opremo vred več milijonov dolarjev.

Največje delavnice za tunino, sardine in mackerel ribe v Kaliforniji so v jugoslovanskih rokah. Po vsem svetu znana, cvetoča industrija je jabolk v Kaliforniji, ki je imela svoj pričetek v Baconvilleu v Kaliforniji, je bila ustanovljena po Jugoslovanki Marku Babasa. Kalifornijski Jugoslovani so zlasti postali znani iz povesti, ki

jo je napisal veliki pisatelj Jack London, ki piše, da so ti jadralski Slovani spremenili prej mrtvo, neproduktivno dolino v pravi paradiz. Industrijci s figami je prvi vpeljal v Združenih državah Stefan Mitrović v mestu Fresno, ki je v letu 1853, importiral tisoč cepičev od fig iz Dalmacije. Fige izvrstno uspevajo v Kaliforniji, toda malokateri Američan ve, da so te fige potomke jugoslovanskih fig.

Zgodovina naseljevanja Jugoslovanov v Združenih državah sega prav tja v prve začetke Amerike, tako piše Ivan Mladineo. Jugoslovanski katoliški misijonarji so prihajali v Ameriko že v 17., zlasti pa v 18. stoletju. Zelo živahno je opisano delovanje slovenskega škofa Friderika Barage, ki je storil neizmerno kulturno delo med Indijanci Michigania in Minnesote, da mu je vsa Amerika lahko hvaležna. Nadalje je Jugoslavija prispevala ameriški javnosti dva največja moža in učenjaka, Pupina in Tesla, ki sta oba bila prvotno jugoslovanska naseljenci v Združenih državah. O vsem tem in še o mnogo drugem beremo v Narodnem adresarju, ki je v resnici najbolj dragocena knjiga Jugoslovanov v Ameriki. Narodni adresar predstavlja ameriški javnosti naš življenjski kot visoko kulturni narod, ki ima skoro iste ideje in ideale kot ameriški narod in da smo mi Jugoslavnimi v obilni meri prispevali k velikemu napredku sodobne Amerike.

S smrtjo Ivana Mladinea, pisatelja Narodnega adresarja, je naše izseljstvo v Ameriki izgubilo več, kot smo do sedaj mislili. Z Mladineom je legel v grob mož neumornega dela, mož značaj, katerega niso cenili samo naši izseljenci, ampak tudi vsa ameriška javnost. Mladineo se je boril skozi 30 let za pravice in za gnotno zboljšanje našega življa v Severni Ameriki. V ta namen je obšel vse naše številne postojanke od New Yorka do San Francisca in od mrzlih Minnesotskih jezer do Kalifornije. Na tem obširnem potovanju se je dodobra vživel v dušo našega človeka in kjerkoli je šlo za povzdignje našega imena ali za pravice naših ljudi, je bil pokojni Ivan Mladineo med prvimi, ki je dvignil svoj glas in katerega je upoštevala vsa ameriška javnost. Ivan Mladineo je imel še velike načrte, s katerimi bi bil skušal v prihodnjih letih še visoko dvigniti naše ime v ameriški javnosti, pa mu je, žal, smrt pretrgala te načrte. Ime Ivana Mladinea bo živelo med našimi ljudmi po vsej Severni Ameriki tako dolgo, dokler bo tam prebival naš rod.

Dopisnikom!

Dopisi za prihodnjo številko „Izseljenskega vestnika“ morajo biti v uredništvu do 4. aprila, zato, prosimo, pohitite z dopisi.

Joško Rozman:

Važnost socialnih pogodb za izseljence in naše narodno gospodarstvo

Tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji so nam izginili, — več ne doseže jih naše oko...

Boš jih kot lastovka k sebi priključala?
Kakor golobe pozvala pod krov?
Ali jih tuja bo slava premamila
in jih nikoli več k tebi ne bo?

O. Župančič.

Tisočev in deset tisočev ne bo več doseglo naše oko. In tujina nam jih vrnila ne bo, — utonili so in se še naprej utapljujejo v tujem morju. Domovina je pozabila na svoje sinove in hčere, kako tedaj zameriti izseljencem, da je tudi njih zamrla ljubezen do rodne grude zemlje slovenske. Vezi, katere bi morale združevati domovino z izseljenci, so bile rahle in usmerjene samo v eno: koliko nam bodo oče, sin ali hči poslali iz tujine?

Slovenci smo narod izseljencev. Dober pol-drugi milijon nas je in od teh okrog 400.000, ki so se izselili in so raztreseni po širnem svetu.

Prevljanje delavnih množic pa se brez prestanka nadaljuje, včasih je odtok večji, včasih manjši. Kakršne so pač razmere in možnosti izseljevanja. Tako se je lani izselilo iz naših držav

žave 21.000 ljudi, od teh v prekomorske 5.000, ostali v zapadno evropske države. Med temi 45 odstotkov Slovencev. Tedaj okrog 10.000 ali polovica vseh, ki so se v preteklem letu izselili.

Izseljstvo je tedaj naš narodni, gospodarski, posebej pa še socialni problem. Ako živi ena tretjina našega naroda izven meja svoje ožje domovine, je to vprašanje, katero bi moralo živo zanimati ne samo tisti, katerih svojci so odšli na tuje za delom in kruhom — ne samo ozkega kroga idealnih javnih delavcev, — marveč bi to moralo zanimati ves narod slovenski.

Izseljstvo tedaj tvori za naš narod poleg drugih velik, neresen in neobdelan socialni problem. Zakaj? Ogromno večino naših izseljencev tvorijo kmečki fantje pa tudi dekleta, za katere doma na rodni zemlji ni bilo dela in kruha. Poleg teh pa tudi industrijski delavci, ki so tu doma izgubili zaposlitev. Tedaj ljudje, ki niso imeli vzeti s seboj drugega razen pridnih rok, mnogo volje do dela in želja, čim več zaslužiti za sebe in svojece, nato pa se vrniti v domovino. Take želje goji še danes velik del izseljencev v Ameriki, posebej pa tisti, ki so naseljeni v zapadno evropskih državah.

Ker gredo za delom, so naši izseljenci izpostavljeni povpraševanju in ponudbi na delovnem trgu, pa še nešteto drugim težavam in neprilikam. Saj se morajo delavci še tu doma, ko imajo za obrambo svojih pravic na razpolago v socialnih zakonih zapisano pravico, socialne ustanove in strokovne organizacije, ki skrbijo, da se ti zakoni izvajajo, trdo boriti proti krivicam — kako naj se potem počuti in uveljavijo svojo

pravico v tujem in brezobzirnem svetu človek, ki ne pozna jezika, niti razmer, ki v njem vladajo. Tujci so, brezpravna raja, za katero ni pravice, — marveč samo trdo in mnogokrat delo najslabše vrste, ki traja brez prestanka od zore do mraka.

Razumljivo je, da so zato države, katerih delavci so se izseljevali in šli za kruhom, skušale v danih razmerah zaščititi interese svojih izseljencev. Tako smo dobili v teku zadnjih desetih let novo vrsto socialno varstveno zakonodajo, tako imenovane socialne pogodbe ali s tujo besedo, reciprocitetne pogodbe. Take pogodbe so sklepale med seboj posamezne države, da z njimi zaščitijo gospodarske in socialne interese svojih izseljencev. Glavna vsebina teh pogodb je: priznanje enakopravnosti priseljencev z domačimi delavci, to je, da uživajo pravice in zaščito pri delu, kakor tudi v socialnem zavarovanju zoper bolezen, nezgode, brezposelnost, starost, onemoglost in smrt prav v isti izmeri kot domači delavci. Priseljenci, za katere ni sklenjen sličen dogovor z državjo, v kateri so se naselili, in njihovo domačo državo, so smatrani kot delavci druge vrste. Brez vsakih pravic so, pač pa imajo iste dolžnosti. Plačevati morajo prispevke za zavarovanje, vendar v primeru brezposelnosti, onemoglosti, starosti ali smrti dobe samo en del, največkrat pa ničesar. Kakor kolonialni sužnji. Poleg tega so delavci te vrste v primeru pomanjkanja dela prvi reducirani. Naši izseljenci so pred leti v Franciji to bridko okušali. Čim je nastopilo pomanjkanje dela, so jih v trumah odpuščali. Ker so tuji državljani,

Izseljenska zbornica v Ljubljani

Odsek za diasporo

Naloga tega odseka je predvsem ta, da naveže stike s slovenskimi naselji v naši državi in da na podlagi poročil, ki jih dobiva odtod, informira Rafaelovo družbo o razmerah, v katerih žive naši v diaspori, da ta po svojih močeh pomaga. Druga naloga odseka za diasporo pa je, da Slovence v diaspori organizira v slovenskih prosvetnih društvih.

V smislu te svoje naloge je naš odsek doslej navezal stike s 14 slovenskimi naselji in ima tam svoje dopisnike, dopise smo pa poslali še v mnoge druge kraje.

To je za začetek kar dobro, zlasti če pomislimo, da je imel naš odsek v začetku na razpolago le štiri naslove in da moramo naravnost odkrivati slovenska naselja, za katera doslej ni vedel v Sloveniji skoraj živa duša.

V treh mesecih, odkar obstaja naš odsek, smo zvedeli že za prenekatero bridko vest.

Sami sebi se zdimo kot kak polip v blatni luži, ki je prilepljen na obrežno skalo in na slepo izteza svoje lovke v kalno vodo. Njegove lovke tipljeje okrog in zadenejo ob časa do časa, poleg običajnih mušic, ki utrujene od dolgega leta, popadajo v mlako, tudi ob čudovite pošasti, gospodarice kalnih voda.

Ti nestvori pa imajo to prednost, da ne prenesoje sončne svetlobe in belega dne, kakor je to menda lastnost vseh velikih zverin blatnega dna. Čim jih namreč polip potegne na svetlo, ostane od njih le meh in pa — vacuum.

Pa pustimo polipa, strahove, nemilo sonce in slične neprijetne pravljice. Po svojih najboljših močeh jim homo skušali priskočiti na pomoč, da si bodo potem sami znali pomagati v vseh zadevah.

Šolski odsek

Med prve, ki so se odzvali naši prošnji, naj zbirajo knjige za izseljensko mladino, smemo šteti učence in učenke III. c razreda ljudske šole v St. Vidu. Veseli smo bili njihove zbirke; veliko veselje bo napravila zbirka tudi naši mladini, ki prebiva daleč od nas na tujih poljanah. Malim darovalcem se pristočno zahvalujemo, gotovo se jim bodo tudi izseljenci zahvalili.

Knjige, katere smo do sedaj zbrali, smo poslali našim rojakom v Canado in v Francijo. Upamo, da bodo ob teh pozdravih doživeli košček domovine in misel, da nanje misli domovina.

Nekaj knjig in letnikov revij pa smo poslali tudi našim rojakom v Paračino. Tudi tem hočemo pomagati, da bodo otroci brali naše knjige in se ob njih ogrevali za materino govornico in za domove svojih staršev. Tako bodo ostali v stikih s svojci.

V tem mesecu smo razposlali vprašalno polo izseljenskim šolam oziroma tečajem, izseljenskim učiteljem in duhovnikom. Vse, ki so prejeli ta dopis, prosimo, da bi odgovorili na vsa vprašanja. Vsi odgovori nam bodo dragoceno gradivo, iz katerega bomo našli gotovo dosti novih smernice za naše delo. Gradivo nam bo dobro služilo tudi pri poročilu o razvoju izseljenskega šolstva, pri podatkih o izseljenski mladini in njenih težnjah. Iz gradiva bomo našli tudi pravo pot, po kateri bomo morali hoditi v prihodnosti, da postanejo vezi med domovino in rojaki v tujini tem čednejše. Tako nam pomagajte pri velikem in odgovornem delu v sedanosti, uspehe bo gledala prihodnost. Na ta način se strnete z nami v močno vejo dela našega državnega telesa.

Ne mislite, da eno ali drugo vprašanje ni važno, saj to že vse vedo v domovini. — vse, prav vse nas zanima! Včasih malo pomemben dogodek sproži celo vrsto dogodkov oziroma misli, s čim začeti pri delu, kako pomagati.

Vse to vaše in naše prizadevanje bo pomagalo zgraditi most preko daljav, ki nas ločijo

od rojakov v tujini. Daljave tedaj ne bodo več mrtvi kilometri, ampak le nujna potreba vsakdanjega kruha: ti ga imaš v domovini, jaz v tujini. Povezana sva oba z ljubeznijo, domovina je obema enako blizu. Ti delaš in poišči z znojem domačo zemljo, gradiš in ohranjaš mi dom, jaz pa delam na tujih poljanah, z lastnimi žulji ti pomagam pri gradnji skupnega doma. Ko mi postane tujina tako mrzla, da ne zdržim več v njej, pridem domov, da se ogrejem v tujem in svojem domu.

Naše delo in vaše sodelovanje bo lepo ob topli zavesti: približali smo se in se združili v skupnem domu.

Socialni odsek

Delo socialnega odseka Izseljenske zbornice je v glavnem osredotočeno na zbiranju potrebnih podatkov o raznih pravicah, ki jih imajo delavci izseljenci, tako glede zaščite njegovega dela in zdravja.

Izseljenska zbornica je pokrenila akcijo, da si preskrbi potrebne podatke o položaju in razmerah izseljencev, posebno tistih, ki so naseljeni po zapadnih evropskih državah.

Do sedaj je odsek zbral vse socialne pogodbe, katere so bile v teku zadnjih let sklenjene, in zaščite izseljencev. To gradivo pa bo odsek skušal kolikor mogoče še izpopolniti in delati na tem, da se bodo te pogodbe tudi izvajale, prav tako pa, da se bodo slične pogodbe sklenile še z ostalimi državami, v katerih prebivajo naši izseljenci.

Da naša javnost dobi vsaj nekoliko vpogleda, kako važna je zaščita socialnih in gospodarskih interesov naših izseljencev, je zbornica dosegla, da je dala v svoj spored nekatera predavanja radijske oddajne postaje v Ljubljani. Prvo predavanje se je že vršilo in bo v izvlečku objavljeno tudi v »Izseljenskem vestniku«. Drugo predavanje pod naslovom »Socialne pogodbe Jugoslavije z drugimi državami« ob 12. marca ob 18.40 uri. Predaval bo referent socialnega odseka g. Jože Rozman.

Gotovo je, da bo odsek svoje delo mogel vršiti še bolj uspešno le tedaj, če ga bodo pri tem podpirali tudi izseljenci sami. To morejo storiti na ta način, da nam pošiljajo poročila o razmerah in položaju naših izseljencev iz vseh krajev, kjer so naseljeni. Prav tako pa jim bomo tudi mi za vse informacije, kolikor jih bomo pač imeli, vsak čas na razpolago.

Statistični odsek

Statistični odsek je posvečen nalogi:

1. ugotoviti točno število slovenskih izseljencev;
2. napraviti po občinah in vaseh gosteje in redkeje šatirano geografsko karto Slovenije, kateri se mora priključiti morfološko gospodarska karta Slovenije;
3. v zvezi z narodnim gospodarstvom v domovini zasledovati naraščanje in padanje izseljevanja;
4. zasledovati v domovini vzroke in okolnosti izseljevanja;
5. točno ugotoviti raztresenost naših izseljencev po vseh državah in delih sveta;
6. zasledovati gospodarski, kulturni in nacionalni razvoj izseljencev v tujini.

Za izvedbo take statistike pa so potrebni številni podatki, ki jih ni mogoče zbrati brez pomoči občin, župnij in organizacij. Izpolniti bo treba naslednje rubrike:

1. Poimensko naštetih po občinah oziroma vaseh vse izseljence in njihove generalije.
2. Kakšen je bil gospodarsko socialni položaj izseljencev v domovini. (Ali so bili pred izselitvijo samostojni gospodarji ali so živeli še kot člani v očetovi hiši. V prvem primeru: velikost posestva, kakovost posestva, davčna obremenitev, zadolženost, število družinskih članov oziroma za obrtnike: obrt, kolikšna pasivnost oziroma aktivnost obrti. Za drugi primer: velikost,

kakovost, davčna obremenitev in zadolženost očetovega posestva oziroma obrti, število družinskih članov, bratov in sester, izgledi na doto in koliko.)

3. Zakonsko stanje: poročeni ali samski, število otrok in njih starost, izobrazba otrok in znanje materinega jezika.

4. Izobrazba izseljencev in eventualna njihova obrtna izobrazba.

5. Kam so se odselili (njihovi naslovi, njihov novi način preživljanja in njihov gospodarski socialni položaj v tujini).

6. Zveze izseljencev z domovino: dopisovanje itd.

Namen te statistike je:

1. Z geografsko karto izseljevanja iz domovine v zvezi s strokovnimi podatki in gospodarsko karto Slovenije dati oblastvom v roke znanstveni material, da poskušajo s podpiranjem in ustvaritvijo intenzivnejšega gospodarstva v raznih predelih Slovenije odpraviti vzroke izseljevanja.

2. Poznanje razmer rojakov v tujini omogoča skrb in delo, da ohranimo svoje rojake v tujini nacionalno in kulturno domovini s tem, da jim v gospodarskih in kulturnih potrebah priskočimo na pomoč, kar nam bodo hvaležno in bogato vračali.

Propagandni odsek

Če hočemo našo kri v tujini ohraniti pred asimilacijo, je nujno potrebno, da jim pošljemo v zadostni meri izseljenskih duhovnikov in učiteljev. Poleg tega pa je nujno potrebno, da se v bodoče naši rojaki naseljujejo skupno, ne tako kot do sedaj, ko so uhajali na vse strani po širnem svetu kot čebele po med.

Med našim narodom ne bo izseljevanje nikoli prenehalo, zato pa moramo skrbeti — v prvi vrsti je tu poklicana državna oblast —, da se izseljevanje smotno uredi. Po poročilih, ki jih dobiva naša Družba, sklepam, da nudijo veliko možnost za zaposlitev države Južne Amerike v bližnji bodočnosti. Prostora je toliko, da bi se moglo tam naseliti do 200.000.000 ljudi in vsi bi imeli dela in kruha dovolj. Za Južno Ameriko se zdaj zanima Nemčija in Švica. Vodja nemškega izseljenskega društva v Berlinu dr. Emil Scherer je že odpotoval v Južno Ameriko, da pregleda razmere odtodnega nemštvina in možnosti nove kompaktne naselitve Nemcev iz domovine. Švica je izdala za skupno naselitev svojih rojakov v Južni Ameriki do sedaj že na milijone frankov.

Mi v tem oziru do sedaj nismo še prav ničesar storili. In kakšne posledice čakajo naše ljude v tujini? Do sedaj je za našo domovino skudo za vedno izgubljene dve tretjini slovenske krvi, ki so jo že zagnili valovi tujine. Zadnji čas je že, da se naše izseljensko vprašanje v tej smeri temeljito popravi in predrugači, in sicer tako kot delata zdaj Nemčija in Švica.

Prav tako je potrebno tudi za sezonske delayce, ki odhajajo za delom in kruhom vsako leto v tujino. Letos jih bo spet odšlo nad 10.000 iz Slovenije. Ali že kaj mislimo na to, da bi bili skupno zaposleni in da bi jim preskrbeli v zadostni meri domačih duhovnikov?

Mladinski sklad

Da pomagamo izseljenski mladini, da bo mogla domov, smo organizirali izseljensko prireditve, pri kateri bodo nastopili dijaki in dijakinje ljubljanskih šol in škofjskega zavoda v St. Vidu. Akademija se bo vršila v nedeljo 27. marca 1938 ob pol 11. uri v frančiškanski dvorani.

Čisti dohodek je namenjen Mladinskemu skladu. Pridite k prireditvi vsi, ki imate toplo srce za našo mladino, ki doruča na tujih poljanah! Pomagajte ji, da bo ob prihodu v domovino začutila, da je res naša, ob odhodu pa govorila, da bo ostala naša.

Kaj bi dejal na vsa vaša pisma, ki prihajajo iz tujine k meni? Iz vesega vašega pisanja spoznavam, da vas je obiskalo v tujini mnogo hudega. Koliko krivic ste prestali na socialnem področju. Vedno ste slišali za odgovor eno in isto staro pesem: Cerkev je kriva. Ona ne vrši svojega poslanstva itd.

In vendar je tako očitanje velika krivica! Zakaj, če se glas Cerkev ne poslušajo, temu ni kriva Cerkev, ampak krivi so tisti, ki je ne poslušajo. Torej na primer, če se papeške socialne okrožnice ne izvajajo, ni kriva Cerkev, ampak tisti, ki imajo moč, da bi jih izvedli, pa tega ne store. Socialnih in gospodarskih zakonov po državah vendar ne dela Cerkev. In tudi po zgolj imenskih katoličanih še ne smemo presojati Cerkev. — Kaj pa je prav za prav Cerkev? To je tista družba vernikov, katero je ustanovil Jezus Kristus, da vodi ljudi k zveličanju. Torej spadajo pod označbo »Cerkev« ne samo katoličani v Evropi, ampak vsega sveta.

Med vami hodijo novi preroki in vam oznanjajo nov evangelij: »Raj na zemlji«. — Toda pomnite: Raj je za vedno izgubljen. Vojska med dobrim in hudim je trajala v vsaki človeški duši se bje ta boj, in tega boja ne bo konec prej, preden ne končamo svojo zemeljsko pot. Ob vsem tem, kar vas je doletelo v teku let na tujem, ste nemara daleč od doma in domačih obupavali. Kakor Jobova žena svojem možu, ste nemara tudi vi govorili: Prekolni Boga in umri! In ko ste videli razkošje in blagostanje krivičnih in brezsrčnih, ste se nemara vprašali s prerokom: Zakaj je pot hudobnih srečna. Zakaj se godi dobro vsem, ki grešijo in hudo počenja. (Jer. 12/19.)

Mnogim, ki božje postave vevprek prestopajo in se za Boga in Cerkev nič ne zmenijo, se navidezno res dobro godi. Pravim še enkrat: »navidezno«. To se pravi: premoženje se jim kopiči, da si morejo privoščiti vsakovrstne prijetnosti in zabave. Toda ali so zaradi tega tudi srečni? Ko bi mogli pogledati v njihove duše, kakor Bog vidi, bi niti največji revež izmed nas ne maral menjati z njimi.

Poslušajmo vsaj po imenu znanega bogataša Rockefellerja, kaj pravi on o zemski sreči: »že večkrat so me vprašali, ali napravi bogastvo človeka srečnega. Kdor me po tem vprašuje, pozablja, da ni pri človeški sreči odločilna množina bogastva. Splošno menijo ljudje, da se da največ želja izpolniti z denarjem. Jaz pa pravim, da temu ni tako. In glavne želje so: zdravje, mladost, dobra volja, slava, dosežena z dejanji duha in prava ljubezen. Niti ena izmed teh želja se ne da kupiti z denarjem. Večkrat sem si želel postati navaden državljan in se rešiti vsega bogastva...»

Pravo srečo odloča končno le božja sodba, ne pa polne blagajne. Kaj pa bi tudi bilo, če bi Bog vsak greh takoj kaznoval in vsako dobro delo takoj poplačal? Noben grešnik ne bi imel časa za pokoro. Nemogoča bi bila možnost zasluženja. Bog pa hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli do spoznanja resnice.

Nespokornim grešnikom se nikdar ne godi dobro. Morda imajo res nekaj časa uspeha, na koncu pa pride le obsodba, ki pokoplje njihovo srečo za vedno.

Krivične Bog prenaša le zato, da bi se spokorili in zveličali. Zato so zelo kratkovidni tisti, ki menijo, da Bog sploh ne kaznuje krivice in začno sami brez skrbi grešiti ter se vdajajo brezbožnemu življenju, kakor ga opisuje prerok Malahija (Mal. 3, 14): Nečimeren je, kdor služi Bogu in kakšen dobiček imamo, ker smo se njegovih zapovedi držali?

In mnogi dobri se sprašujejo: Zakaj Bog dopusti na svetu toliko gorja? Cujte! Vse zlo na svetu je od greha. Kazen je za prvi greh in za osebne grehe. Nesreča današnjih dni je posledica greha, odpada od Boga. Tako beremo v tretji knjigi kraljev: Ker so (narodi) zapustili Boga — in so hodili za tujimi bogovi ter so jih molili in častili, zatega voljo je Gospod nad nje pripravil vse to gorje. (3. kr. 9/9.) A da je Bog nad nami, ki vse vidi in vlada, spoznamo ravno v tem, da kazni, ki si jo človeštvo nakopje s svojimi grehi, v dobro obrača, kakor na primer skrbni oče, ki hoče vzgajati otroke v dobrem. Tak oče pregrehe svojih otrok kaznuje, včasih prav trdo, pa ne zaradi tega, da bi užival otro-

Ljubljanski župan g. dr. Juro Adlešič se bo v imenu slovenske prestolnice osebno udeležil slovesne otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu, ki bo dne 14. in 15. maja 1938, kamor so ga povabili naši rojaki iz Severne Amerike.

Poljska bo uzakonila konvencijo mednarodnega urada dela o izvedbi mednarodnega socialnega zavarovanja delavcev-izseljencev

Te dni je prejel referent socialnega oddelka Izseljenske zbornice pismo iz Poljske, katero mu je pisal delavski poslanec poljskega parlamenta g. Pavel Kubik, ki mu med drugim poroča, da je poljski parlament dal že v januarju t. l. vladi polnomočje, da ratificira konvencijo mednarodnega urada dela o mednarodnem vzajemnem izvajanju socialnega zavarovanja delavcev-izseljencev, ki so naseljeni po raznih evropskih državah. Tako bo sedaj Poljska 4. evropska država, ki bo za izseljenca tako važno konvencijo ratificirala. Upamo, da jo bo kmalu ratificirala tudi naša država, ki ima na ratifikaciji te konvencije prav tako velik interes, kot Poljska.

Pariz. Naši rojaki so toplo pozdravili prihod novega slovenskega izseljenskega duhovnika gospoda Ivana Camplina, ki je te dni dospel v Pariz, odkoder bo misioniral med našimi rojaki, zlasti pa med sezonskimi delavci iz Slovenske Krajine. Gospodu Camplinu želimo obilo uspehov in božjega blagoslova pri težkem delu. Vsem našim rojakom ga toplo pripravljamo.

Ely, Minn. — Zmaga Slovencev pri mestnih volitvah. V našem mestu je šlo pri zadnjih volitvah za tri aldermane, za sodnika in podsodnika. Za aldermane je bilo devet kandidatov, in sicer pet Slovencev in štirje drugih narodnosti. Izid volitev je bila nepričakovana zmaga za Slovence, kajti izvoljeni so bili vsi oni trije kandidati, kateri so bili nominirani na zadnjem ljudskem shodu in sicer Jožef Spreitzer, Janez Debevec in Franc Zgonc.

Lorain, Ohio. — Politične vesti. Ko se je te dni organizirala nova mestna zbornica v našem mestu, sta prišla v vse najboljše odseke mestne zbornice councilmana Leon Svete in Andrej Parobek. Leon Svete je postal načelnik za finance in pritožbe in bo imel tudi kontrolno vso mestne finance. Andrej Parobek je načelnik utilitetnega oddelka. Mestna zbornica je izvolila dobro znanega našega rojaka Franca Ambrožiča za clerka mestne zbornice in obenem imenovala Marto Kumše za tajnico mestnemu clerku. Vsem odličnim rojakom pošiljamo iskrene čestitke!

Cleveland, Ohio. — List »Zarja«, glasilo Slovenske ženske zveze, je objavila v zadnji šte-

kove bolečine in jokanje, ampak zato, da ga odvrne od pregrešnega in slabega. Tak dobri oče je Bog. Na ta način nas hoče vzgajati v naše dobro in našo korist. Nobeno strahovanje pa se takrat, ko se izvrši, ne zdi veselo, ampak bridko.

Res da živimo v dnevih težke preizkušnje, a na eno ne smemo več pozabiti: Nad nami čuva Bog! Ne izgublajmo zaupanja v Boga tudi ne v stiskah in težavah, ker razumeti moramo, da je božja vzgoja le v našo korist. Dasi je včasih trda, nam se zdi skrajno krivična, vendar pa je le nam v blagor, kakor beremo pri Jobu (J. 5/17) Blagor človeku, ki ga Bog tepe; torej ne zamejut Gospodovega strahovanja, ker on rani in celi, on udarja, njegove roke pa ozdravljajo. To naše življenje je sredi bojev. Ne imenujemo se zastoj »vojskujoča« se Cerkev.

Ni namreč krepostnih del brez preizkusa skušnjav, ni vere brez preizkušnje, ni boja brez sovražnika. Če nočemo biti ukanijeni, čujmo, če hočemo zmagati, se bojujemo. V tem težkem boju, kjer gre za naše večno srečo, za tisto srečo, kateri utrip je bil tako močan, da nas je peljal kakor glas vabeče sirene v tujino, me neč, da jo homo tam našli — »srečo« — daleč proč od naše domače zemlje.

Razočarani in zagrenjeni smo se ob nepravilnem pojmovanju sreče obrnili proč od Njega, ki je dejal sam o sebi: Jaz sem pot, resnica in življenje. Torej: Pojdimo nazaj k Bogu, k viru vse sreče!

vilki veliko toplih člankov, ki imajo namen pritegniti kar največ naših katoliških rojakov na obisk v domovino, kamor bodo prispele dne 30. junija. — Društveno premoženje te največje katoliške ženske organizacije znaša 73.484,75 dolarjev. — V letu 1937. je v največjem našem slovenskem mestu Clevelandu, ki ima okoli 40 tisoč Slovencev, umrlo 364 Slovencev. V zadnjih treh letih je umrlo nič manj kot 1018 naših rojakov.

Anaconda, Montana. — Z velikim veseljem poslušamo Slovenci radio-oddaje, namenjene za izseljenca, ki jih je pričela prirejati kratkovolna postaja v Belgradu. Tako toplo nam postane v duši, ko slišimo iz domovine slovensko besedo in pesem, ki nas kar omamlja in nam zvaljba solze veselja v oči. Domovini se lepo zahvaljujemo za vso pozornost, obenem jo pa prosimo, da nam posveti več programa v slovenskem jeziku in tudi v pesmi. Srbskega jezika ne razumemo, ker se ga še nikoli nismo učili. Prosimo vse merodajne oblasti v domovini, da upoštevajo naše prošnje in upravičene želje. Vsem v domovini pošiljamo toplo pozdrave.

Cleveland, Ohio. — Največja katoliška organizacija naših rojakov »Kranjsko-slovenska katoliška Jednota« ima zdaj 35.574 članov in članic. Društveno premoženje znaša nad 4 milijone dolarjev. Glavni tajnik Jednote g. Jožef Zalar je praznoval letos 30 letnico dela pri imenovanju organizaciji.

Gilbert, Minn. — Matija Pogorelec, doma iz Planine pri Rakcu, znani dopisnik glasila K. S. K. J., je v mesecu januarju dopolnil 70. leto. Matija Pogorelec je prepotoval vso Ameriko in pri tem obiskal vse naše številne naselbine. Ima mnogo dragocenega gradiva za zgodovino našega izseljenstva v Severni Ameriki. Bog ga živi še mnogo let!

Buenos Aires. — Prva slovenska profesorica glasbe v Argentini. Na tukajšnjem znanem konservatoriju »Williamse« je naredila z odličnim uspehom izpit iz glasbe in petja naša slovenska rojakinja Marija Mavec, stara komaj 17 let. V naših družtvih je začela nastopati že z devetim letom. Ko ji je bilo 11 let, je že spremljala proste tolovadne vaje na klavirju. Še danes se prav pridno udeležuje vsega našega društvenega življenja. — Mladi umetnici iskreno čestitamo!

Toronto, Ontario. — V Canadi prebiva zdaj nad 20.000 Slovencev. Dosedaj so bili od Slovencev iz Združenih držav skoraj popolnoma odtrgani. V zadnjih letih pa jih pridno obiskujejo in misijonarji med njimi slovenski frančiškani iz Lemonta. V veliki nevarnosti je mladina in bati se je, da je v narodnem oziru za nas že skoraj izgubljena. Kako slabo razume jezik svojih staršev, najlepše priča pismo, ki ga objavljamo dobesedno z vsemi napakami: »Velika želja ima de bi vidu domovina mujih staršou. Tulku meni pravjo usak dan o planini in gričov, o pulu in gmajni, o ogradah, smrejkah, borah in o mujj kežji. Ja kej bi dau, de bi mugu jit dumu. Jest bi sam sjebe taku rad nauču mujiga jenska. Vejdit dam, de tle nej-mam nobene slovenske šule. Tulku je otruk, pa nej šule. Anglešku šprahu jest dobru govurim, še rajše pa be govoru mojo špraha. Pa u mjeni je smiraj nejkj glaz ke me pprouduje, de bum tūdi jest taku sreččen, de bum jenkat vidu moja preluba domovina. Naša buja kejža budu lepu vad tle is Canade pozdravlena! Prou tuku tjudi domovina lepu pestim pozdraut.« — Zdi se mi, da k pismu ni treba nobenega komentarja. Pismo je težki in boleči vzdih naše mladine po domovini in po rodnem domu. Daj Bog, da bi imela naša domovina več ljubezni in zanimanja za našo izseljensko mladino, ki odrasča pod tujim soncem in je popolnoma prepušena tujim vplivom, običajem in navadam.

Cleveland, Ohio. — Slovenci v Severni Ameriki želijo poslušati po radiu knezoškofa dr. Gregorja Rožmanka. Po vseh številnih kolonijah širom Amerike, ki jih je lani obiskal naš nadpastir, je zapustil njegov obisk trajen spomin. Kako so se naši rojaki razveselili tople domače besede, pričajo pisma, ki so jih pisali

Kaj delajo naši po svetu

Nemčija

Vsem Slovence v Nemčiji!

Tudi letos prideta ob velikonočnem času dva misijonarja iz Jugoslavije, namreč gospod duhovni svetnik **Drago Oberžan** in gospod profesor **Jakob Richter**, oba iz Maribora, Dobrodošla sta ta dva gospoda, ki želita svojim rojakom izročiti iskrene pozdrave iz lepe domovine, jim oznanjevati božjo besedo v mili slovenščini: in jim deliti svete zakramente.

Dragi Slovenci! To veselo obvestilo Vam naznanim z vljudno prošnjo, da se udeležite v čim večjem številu velikonočnega misijona in da vsi prejmete svete zakramente. Dobrodošli in prisrčno vabljeni so vsi Slovenci. Nobeden naj ne ostane doma.

Predragi Slovenci! Še vedno živi v vaši duši globoka vera in v vašem srcu še vedno gori velika ljubezen do Boga in svete Cerkve. Od svojih pradedov ste dobili po božji milosti ta najdražji zaklad. Gospoda misijonarja prideta iz dežele vaših pradedov, kjer se sliši tako lepo zvonjenje in se pejejo take krasne pesmi, kijer zvonijo gori na hribih bele cerkvice in lepe kapelice, kjer je božja pot Brezje v senci Triglava, kjer vaši znanci še žive, prijatelji vaši v grobeh spe. Zatorej sprejmite in pozdravite gospoda misijonarja z velikim veseljem in z dobrim srcem, kar po domače.

Ljubi Bog naj blagoslovi po priprošnji Matere božje letošnji slovenski velikonočni misijon! — Mir vam bodi!

Tensundern,

dušni pastir za Slovence v Nemčiji.

Francija

Merlebach. — Lepo spomladansko sonce mi sije v obraz, ko sedim za mizo in pišem poročila iz Merlebacha in okolice. Letošnja zima je bila nekoliko bolj ostra kot prejšnji dve leti. Seveda se še od daleč ne more primerjati z zimno v Sloveniji. Nekajkrat smo imeli nekaj dni snega, sicer pa je vladal velik nemir v zraku: sonce, dež, sneg, gorki jug, mrzla »burja« z velikimi viharji — to se je vrstilo, da ljudstvo samo ni vedelo, kako bi se obleklo. Ta velika sprememba in nemirno vreme je zaneslo zopet silovito »gripo« v naše kraje. Francoski župniki trdijo, da že dolgo časa niso imeli toliko pogrebov kot v zadnjem času. Slovenci smo se otepali te vsiljive bolezni z našim starim zdravilom: žganjem. Če bi imeli domačo slivovko in domač brinjevec, bi bilo še boljše, tako pa je položila gripa nad 30 rojakov v posteljo, smrtnega primera pa zaradi te bolezni med nami le ni bilo. Izhiral pa je naš rojak Valentin Oblak, doma z Vodiškega pri Celju. Delal je v najtežjih delih v jami — polagoma

Gladbeck. — Dne 20. februarja smo imeli občni zbor društva sv. Barbare. Predsednik Dobrave je otvoril zborovanje in vse prav toplo pozdravil, zlasti duhovnega vodjo g. Božidarja Tensunderna in predsednico roženvenke bratovščine go. Jožefo Goršeto. Tajnik g. Južnik St. je prebral letno poročilo društva, g. blagajnik Berlec je poročal o finančnem stanju. Gospod Dobrave je poročal, da je društvo zelo agilno delovalo in ima sedaj 125 rednih, 28 podpornih in 13 častnih članov.

Pri volitvah novega odbora je bil ponovno izvoljen g. Jože Dobrave. Od 87 oddanih glasov pri tajnih volitvah je dobil 83 glasov. Za podpredsednika je bil izvoljen čevljarski mojster g. J. Urh, za tajnika in blagajnika sta ostala dosedanja.

Po volitvah se je razvila prosta zabava; prepevali smo lepe narodne pesmi in ubujali spomine na domovino.

P. s. Rafaelova družba iskreno čestita društvu sv. Barbare, da si je izvolilo ponovno naše odlične borce za pravice naših rojakov. Vse prav toplo pozdravljam!

Hamborn am Rhein. — Dne 6. februarja sta obhajala zlato poroko zakonca Anton Romih in Neža roj. Baumkirehner. Spremila ju je velika družba otrok in vnukov, članic Roženvenke bratovščine z zastavo. Ker je ženin tudi član Društva sv. Barbare, je prišlo društvo z zastavo in tudi članice nemške Marijine družbe z zastavo. V cerkvi je imel g. župnik Hülsmann zelo lep govor v slovenskem jeziku; med sv. mašo smo peli lepe slovenske cerkvene pesmi. — Oba zakonca sta še čila in zdrava. Bog naj ju ohrani še mnogo let!

M. Malis.

kamo naše sozalje! Pokopan je bil v Hochwaldu, kjer žalostna družina tudi stanuje. Pretekli mesec pa je mnogim našim družinam prinesel tudi veselje: Gospa Marija Levar por. Kunst je darovala svojemu skrbnemu možu g. Fricu malo deklico, ki je 20. februarja pri sv. krstu dobila ime Magdalena. Krst je opravil izseljenki duhovnik v Creutzwaldu. Ugledni družini iskreno čestitamo!

Predpustni čas je čas veselja — in da bi to veselje čim dalje trajalo, so stopili pred oltar po zakonski blagoslov: Franc Kunst (brat zgoraj omenjenega) z Marijo roj. Paquet dne 7. februarja v Creutzwaldu. Ana Sedevčič in Jožef Kock iz Stiringa, poročena istega dne v Merlebachu. Alojzija Erman in Edmund Rappin iz Etlingena, poročena 21. februarja v Stiringu. Istega dne je izvršil izseljenki duhovnik poroko v Stiringu: Franceta Igljič in Justino Repovš, oba Slovenci. 26. februarja je Marija Sket poročila Vladislava Sobusa v Merlebachu. Dne 28. februarja pa Stanislava Rugelj Ferrz Roberta v Freyningu. Vsem novoporočencem želimo kar največ sreče in božjega blagoslova!

Doslej je prišlo 68 novih rudarjev iz Slovenije k premogokopni družbi »Sarre et Moselle«. Domačini jih malo postrani gledajo, oni se pa v splošnem prav dobro počutijo — razen Jurc Ivana, ki je zaradi vnetja rebrene mreže v bolnišnici v Hochwaldu. Imenovanemu želimo, da bi kmalu okreval, vse pa prav lepo pozdravljamo. — Ali bodo prišli še drugi? Kakor se sliši, bo prišlo še 5 ali 6 skupin. Kaj pa drugi? Treba bo čakati! Sedaj še ni nič znano, kdaj bodo klicali še druge. Mnogi so prosili, naj bi jih vpisali na novo. Ti pridejo na vrsto, ko bodo vsi tisti tu, ki jih je zastopnik direkcije sam videl.

Sola gre v splošno zadovoljstvo prav dobro dalje. Naš g. učitelj se je tudi teden dni boril z »gripo«, pa jo je zmagal in zopet poln navdušenja hodi po vseh kolonijah učiti otroke. Bog daj njemu in tudi vsem izseljencem trdnega zdravja!

Društva imajo svoje sestanke, družabne večere, se mirno razvijajo in čakajo, da jugoslovska vlada enkrat pravično razdeli tudi njim zaslužno podporo.

Cerkev. V Merlebachu bo vsako nedeljo ob postnem času ob 3 popoldne križev pot in nato liturgije z blagoslovom. Prav lepo vabljeni! To lepo pobožnost homo končali z veselim velikonočnim Vstajenjem, z velikonočno procesijo, na katero je sedaj opozarjamo vse naše rojake. Lepe pozdrave vsem prijateljem izseljencev pošilja

Stanko Grims,

izseljenki duhovnik v Merlebachu.

Prečistiti g. p. Kazimir Zakrajšek!

V imenu Jugoslovske kat. misije v Merlebachu in okolici vam k vašemu godu, ki ste ga obhajali v petek 4. marca, ne moremo izraziti dovolj hvalečnosti za ogromno delo, ki ste ga že izvršili in ga še vršite za dobrobit izseljencev. Kaj vse ste že dobrega storili, ni nikjer napisano na zemlji — največ je tihega dela — brez zunanjega pompa, a prav to je toliko boljše zapisano v nebesih! In tisti, ki pravično plačuje, je Bog — ne svet! Na dan vašega godu so se vas kot dobrega duhovnega očeta mnoga hvaležna srca v tujini pri sv. maši spomnila in poslala Vsemogočnega, da vas ohrani še dalje zdravega in tako navdušenega za težko delo in borbo za pravice izseljencev. Bog vas živi!

Stanko Grims,

izseljenki duhovnik v Merlebachu.

Pevsko društvo »Zvone« v Jeanne d'Arcu. Dolgo smo pričakovali in se veselili prihoda našega g. Jankoviča, kajti dobro smo vedeli, da z njegovim prihodom dobimo učitelja in obenem dobrega pevovodjo.

Pri prvem našem svidenju smo občutili, da je prišel med nas mož, ki dela za dobrobit naših družtev in dobrobit jugoslovskega naroda, ki živi v tujini. Društvo »Zvone« se lepo zahvaljuje našemu dušnemu pastirju č. g. Grimsu in vsem, ki so pomagali, da je g. učitelj mogel priti k nam. Veseli smo, da se je to veliko delo in naša želja izpolnila. Tako je naš »Zvoneček« prvič zapel v nedeljo 6. februarja v cerkvi Jeanne d'Arc pod vodstvom g. Jankoviča. Čeprav to rudarsko pevsko društvo poje že 7 let cerkvene in tudi narodne pesmi — slišali ste nas mogoče, ko smo peli v radiu Strasbourg —

svojem v domovino. Našega nadpastirja bi bili najrajši za vedno obdržali v svoji sredi, da bi jim lomil kruh življenja in oznanjeval božjo besedo v sladkem domačem jeziku. Ko smo se poslavljali, so zaplakala naša srca in marsikomu se je porodila žalostna misel: »Nikoli več se ne bomo videli ne slišali.« Zdar pa, ko tako radi poslušamo domovino v besedi in pesmi po radiu iz Belgrada, prosimo našega nepozabnega nadpastirja, da bi nam tudi on iz domovine kaj povedal. Vsi bi tako radi pristuhnili njegovim toplim besedam kot tedaj, ko se je mudil med nami. Prepričani smo, da bo naši prošnji rad ugodil, zlasti še, ko si tako srčno želimo slišati njegovo toplo besedo iz stare domovine.

Zaradi radijskih oddaj prosimo vse merodajne faktorje v domovini, da nam nudijo v programu več slovenske besede in pesmi. Srbsčine ne razumemo, ker se tega jezika še nikoli nismo učili. Upamo, da bo domovina za naprej upoštevala naše upravičene prošnje in želje. Vsem v domovini, zlasti pa našemu nepozabnemu nadpastirju dr. Gregoriju Rožmanu, pošiljamo tople pozdrave iz ameriške Ljubljane.

Chicago, Ill. — Slovenka dosegla odličen uspeh na odru. V tukajšnjem gledališču »Grand Opera House« so predvajali igro »Stage Door«, ki je za nas zanimiva zaradi tega, ker ima vodilno vlogo naša mlada rojakinja **Olga Prijatelj**. Mlada slovenska umetnica je žela v igri sijajen uspeh, kar ji je priznala tudi ameriška kritika.

Cleveland, Ohio. — Delavski oddelek ameriške vlade poroča, da so izseljenci raznih narodnosti lani kaj pridno posegali po ameriških prvih in drugih državnih papirjih. V teku lanskega leta so razna sodišča v Ameriki podelila ameriško državljanstvo 164.976 osebam, ali za 73.710 več kot pa l. 1936. Izmed novih državljanov je bilo lani 445 naših rojakov. — Dekleta iz vseh višjih šol v Clevelandu so imela tekmo v šivanju. Prvo nagrado je dobila naša rojakinja M. Pintar, učenka collinwoodske višje šole.

Newyork. — Družina pokojnega Ivana Mladina je dobila sozalne brzojavke in pisma od najuglednejših ameriških osebnosti, kar priča, kako velik ugled je užival pokojnik v ameriški javnosti.

Antonija Rože, Francija:

Ob slovesu našega učitelja

Zima je pobrala cvetje,
v logu zamorila petje,
megla duše je objela,
burja žalostno zapela.

Oj ta zima, slika duše,
ki se v svetu je zgubila,
tudi nji strupena slama
vse je vzela, vse umorila.

Kdo iskal bo zlahtne rože
v mrtvi in usahlji gredi?
Kdo besede tople zmoget
v naši stiski, v naši bedi?

Prazni, tožni tu stojimo,
ko je prišel dan slovesa.
Vzdih en sam je v srcu vsakem:
»Plačajo Vam naj Nebesa!«

pa se je slišalo po zadnji službi božji, da je »Zvon« se lepše zapel kakor prej kedaj, slišalo se je, da ima »Zvon« še lepši odmev, kakor prej kedaj, in vidi se, da vodi »Zvon« drugi mož, kakor kdaj koli poprej.

In mi smo ponosni, da imamo med nami moža dela in le želimo, da bi ostal med nami za vedno.

V imenu društva tajnik B.

Godovne čestitke g. p. Kazimirju Zakrajšku. — Ta mesec praznuje svoj god naš prvi izseljenski duhovnik in največji dobitnik vseh slovenskih izseljencev g. pater Zakrajšek Kazimir. On nam je poslal slovenskih duhovnikov in učiteljev, ki nas lepo vzgajajo in učijo, zato je naša dolžnost, da mu želimo zdravja in moči, da bi izvedel lepe načrte, kako pomagati slovenski mladini na tujem. Iskrena hvala, gospod pater, za vse, kar ste nam dobrega storili, in Bog Vas ohrani še mnogo, mnogo let! — Slovenski otroci iz Merlebacha, Jeanne d'Arca, Creutwalda, Habsterdicka, Aumetzja, Tucquegnieux-Marine, Giraumont, Piennes in Moutiers v Franciji; to je skupno nad 500 voščil.

Moutiers. — Vnet tamburaški kuhar Radičev Jože že nekaj mesecev kuha pri nas tamburaški zbor. Ko bo spet prišlo sonce do svoje moči in veljave, upamo, da bomo že toliko izvežbani, da bomo kam »zleтели« z instrumenti. Politkarjev takrat ne bomo jemali s seboj, kajti mi hočemo biti ob takih prilikah samo veseli slovenski muzikanti in pevci, drugega pa nič.

Tucquegnieux-Marine. — Na občnem zboru Jugoslovanskega delavskega društva iz Tiken je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik zopet Radič Jože starejši, naš znani prosvetni delavec in junak odra, blagajnik Krofi Fr. (ponovno), tajnik Jug Ivan (ponovno), namestnik predsednika Cerjak Ivan, odborniki Hentak Jože, Zorko Anton, Abram Leopold. Članov imamo že 40. — Po odhodu g. Jankoviča nimata društva na Marini in v Tikhah, kateri je on ustanovil in jih vodil v prosvetnem oziru, nobenega izobraževalnega voditelja. Tolazil nas je prejšnji g. učitelj, da že v enem mesecu pride g. Šlibar, pa ga še vedno ni pri nas.

Gospod Šlibar! Če boste čakali, da boste imeli vse urejeno, Vas ne bo še tako kmalu tukaj. Kar brez obotavljanja se odpravite sem, pa od tukaj »sturmajte« potem; mi Vam bomo pa krepko pomagali. Stanovanje Vas že čaka, za »notranje zadeve« se bo pa že kako uredilo. G. Jankovič je skoraj 7 let dopovedoval našim oblastem, da mora učitelj jesti ne samo doma, ampak tudi v tujini. Po 7 letih so mu šele verjeli. Kljub temu je ostal živ in zdrav. Tako tudi Vi kar korajžno sem k nam, kajti čas beži!

Tikenjčani in Marinčani.

Aumetz. — Že zopet nekaj novega. Odbornice Katoliške akcije žena bodo obiskale posamezne družine. Naj se jih nihče ne ustraši, ker ne bodo nič »fektale«, ampak samo ponujale, kdor hoče kaj vzeti zastoj, namreč časopise za branje. Uprave raznih listov so tako požrtvovalne, da nam pošiljajo svoje liste, ki so prav zanimivi in vsak vsebuje lepo povest, tako da ni mogoče prenehati, kdor brati začne. Škoda je bila doslej le, da jih je bilo premalo, ki so se

za to zanimali. Zdaj bo vsak lahko dobil list na dom za nekaj dni, da ga prebere in potem dobi drugega. Na ta način bodo časopisi in tudi nekatere zanimive knjige obšle vso kolonijo. Seveda se pa vsi naprošajo, da se drže navodil raznašalk in da ne puščajo sledov mastnih prstov na papirju, ker Katoliška akcija ni policija za zbiranje prstnih odtisov. Prav tako se naprošajo tisti, ki dober list cenijo le po tem, koliko vsebuje papirja za zavijanje klobas in druge mesnine, da ponudbo odklonijo. Da ne bo kdo mislil, da imajo pravico do teh listov le nekateri, se vljudno sporoča, da jih lahko dobi vsak, ki ga branje veseli.

Rojstvo novega društva smo doživeli. Dobilo je ime: Šahovski klub. Oče mu je Simica Blaž, ki ga bo kot predsednik vodil in krmaril skozi viharje. Za botra sta mu pa dva brata Godec, kar pomeni, da bo na sestankih kluba vedno zabavno in prijetno. Vabljeni je zlasti mladina, da pristopi. Novo društvo je dokaz napredka med Slovenci. Doslej smo namreč imeli in jih še imamo celo vrsto majhnih klubov, kjer pa goje nekoliko preveč preprosto igro. Nprestanje se namreč vezbajo le v dveh potezah: liter-glaž, druga poteza; glaž-usta.

Aumetz. — »Aumečani« so pa popolnoma zaspali, se sliši od marsikateri strani. Na videz je res tako, saj minulo leto nismo imeli niti ene prireditve. Torej v kulturnem oziru smo bili res zaspani, nikakor pa ne v denarnem, saj je imelo društvo lansko leto dve tekmi: ena v kregljanju in eno s kroglo, ki sta obe nad vse pričakanje uspeli. Imeli smo namreč pri obeh skupaj 1782 frankov čistega dobička. Podpora bolnim članom nismo še nobeno leto toliko izplačali kot lansko leto, in sicer 2956 frankov. Tudi člani so se pomnožili, le žal, da je med nami premalo zanimanja za društveno delovanje. Zestanke imamo samo štiri na leto, pa še ti so tako slabo obiskani, da nas je lahko sram. Občnega zbora se nas je udeležilo tako malo, da nismo imeli kaj voliti, zato hočeš nočeš je moral stari odbor obdržati ne prelahko breme. Denarno je društvo zmerom na trdni podlagi, saj imamo v blagajni vedno od 4 do 5 tisoč frankov.

V tekočem letu pa upamo, da se tudi v kulturnem oziru zopet dvignemo. Če nas gripa ne bo preveč ovirala, bomo že o Veliki noči, ko obhajamo desetletnico ustanovitve pevskega zbora, priredili pevski koncert. Program bo pestro sestavljen iz umetnih in narodnih pesmi, krona vsega pa bo Vodopivčeva spevoigra »Povodni mož«, ki je vsa polna zdravega in poučnega humorja. Torej, rojaki in prijatelji, kadar vas bomo povabili, pridite prav vsi. Član.

Tucquegnieux. — Oprostite, g. urednik, da se Slovenci iz Tucquegnieuxa tako pogosto oglašamo ter vas nadlegujemo z našimi dopisi.

Naša dolžnost je, da vprašamo tiste delavce iz Merlebacha, če jim je resnično tako dobro, kakor so priobčili članek v tedniku (Domovina) pod naslovom: »Tujina daje več kruha na-

šim delavcem«. Prosil bi dopisnika, naj mi pove, če je sedaj prvič v Franciji, ali če je že bil kdaj poprej, da se upa tako hvaliti, koliko dobro so bili deležni ob prihodu na delo v Merlebach od tujega kapitalizma, ki nas le izžema do kosti. Pač pa naj si dotični premisli, koliko dobro bo deležen, ko bo star in delnežmožen. Tri dni dopusta bo že dobil, pa ne plačanega kot ga je dobil sedaj ob prihodu na delo. Dobil bo v treh dneh podpisani Passport in poslan bo čez mejo, kakor se nam vsem obeta. Mislim pa tudi, da ne stanujejo delavci v tako lepih hišah, kakor se hvali dotični dopisnik, ker mi že dolgo poznamo delavska stanovanja in njih lepoto.

V Tucquegnieuxu so za nas Slovence bolj žalostne razmere. Zaslužek je bolj majhen kot v Merlebachu, dražinja pa vedno večja, stanovanja draga in polna nesnage. Kantine pa izjemajo ta bori zaslužek iz nas delavcev, ki smo neozelenjeni in brez družin, da ne moremo nič prihraniti za svoje ali družino v domovini. Disciplino znajo kantine držati bolj dobro kot pri vojaki, ali snage pa ne; vse polno stenice, prahu in grdobije se najde tako, kakor v kakšnem zaporu. Mislim, da je še lepše v zaporu.

Alkohol je zaščitnik pijancev v kantinah; tizen in štedljiv človek pa nima nobene prednosti; vsepovsod je prerivan in zaničevan varčen Slovence, ker so kantinerji sami Italijani kakor tudi uradniki pri rudniku.

Dragi bralci Izseljenskega vestnika, za enkrat bodite zadovoljni s tem dopisom, pač pa pride še drugič več na vrsto ob priliki. Vas pozdravlja I. B.

Holandija

Waubach. Pri nas se že prebujajo pomlad. Tega nas ne spominjajo samo ptice-pevke, ampak tudi naše pevsko društvo Waubach-Eygelshoven. Po zaslugi č. g. p. Teotima je to društvo proslavilo dne 135. februarja zabavni večer. Te prireditve so se udeležili vsi Slovenci. Obiskal nas je tudi naš podkonzul g. dr. Jože Logar iz Rotterdama. Iskrena mu hvala! Program je bil res lep in vsi smo ga bili zelo veseli.

Pesmica gladka,
kapljica sladka;
slovensko pecivo,
postržljive roke,
to je ugodilo naše gorje.

Prijatelj petja.

Vse naše drage rojake v Holandiji, Belgiji, Franciji in Nemčiji že sedaj prosimo, da se gotovo udeležijo dne 10. julija 1938 proslave desetletnice pevskega društva »Slavček« v Eygelshoven. O omenjeni proslavi bomo naše čitatelje sproti obveščali. Pripravljalni odbor toplo prosimo, da bi omogočil prenos po radiu tudi v domovino. Tudi mi v domovini bi radi slišali vašo pesem in se v duhu udeležili vaše proslave. Bodite nam vsi prav toplo pozdravljeni!

Urednik.

Južna Amerika

Buenos Aires. — Dve leti sem sedel v Buenos Airesu, prikovani na svojo dolžnost argentinskega kaplana. Pa tudi meni je bilo treba nekaj spremembe in sem si jo privoščil. Namesto da bi počival, sem šel na dolgo pot, na obisk do rojakov, raztresenih po nekaterih naselbinah Buenos Airesa.

Ni mogoče, da bi popisal nepozabno lepe vtise, ki sem jih doživel na tem svojem potu med rojaki.

Najprej sem šel v Lomo Negro. Tamkaj so večinoma naši ljudje iz Bele krajine in Trebnjega. Goričanov je malo. Brez organizacije so, a vseeno lahko mirno rečem, da nikjer niso tako dobro organizirani naši ljudje. Tam imajo namreč kar dan red organizacije. Centrala slovenskega življenja je pri »mamič«. Gospa Zlembergerjeva, vdova že nekaj let, mati številne družine, je prišla že pred mnogo leti semkaj. Edina starejša žena in izkušena mati, dobra katoliška mamica je kaj hitro osvojlja simpatije vseh, ne le Slovencev, temveč tudi drugorodcev, in uživa neverjetno spoštovanje vseh 5000 stanovalcev Lome Negre, ki leži osamljeno 14 km stran od železnice, brez ceste in brez cerkve. Tu tudi kakih 50 slovenskih delavcev

iz »kamenja dela kruha«. Tu je namreč velika tovarna cementa in apna ter veliki kamnolomi.

Pri Zlembergerjevi mami se pa slave vsi slovenski prazniki. Vsa godovanja, vsi prazniki... Mama ima tudi dobro prašičerejo in kar pujska na ražen in vina v liter, pa je veselje in petje in smeh in zabava. Mama pa tudi vedno kak dober nauk pove in za vse Slovence ima knjiznico. Za samce posebno privlačne so pa seveda — neveste. In mama ima zares lepo vzgojene pridne hčerke.

Tako sem tudi jaz doživel med rojaki v Lomi Negri dva dni, tako polna prijetnega presenečenja, da tega ne bom nikoli pozabil in si bom še in še želel, da se spet povrnem tjakaj.

Kako radi bi napravili doli slovensko mašo. Pa ni cerkve. Tam 4 km vstran je zasebna kapela, v kateri smo upali napraviti to slovenskost. Pa je nismo dobili na razpolago, čes da ni v uporabnem stanju. Prav škoda, ker so se tako pridno vadili pevci pod vodstvom Stularjeve Mimice, da bi zapeli. Morali smo k maši v Olavarria (14 km).

V nedeljo 30. januarja smo imeli popoldanski praznik pri »mamič in nas je bilo toliko, da od 35 kg težkega prašička ni ostalo nič.

Dobil sem na besedo domala vse rojake, razen tistih, ki že svedo, zakaj so se skrili.

Dali so mi na razpolago avto, da sem se lahko vozil in tako zares doživel ne le veselje, marveč sem tudi marsikaj skusil in videl, kako je — na kampu...

31. januarja zjutraj sem prišel v Bahijo Blanco, 700 km od Buenos Airesa je to. Že spet so me čakali rojaki. Poznal sem le Boškoviča iz Čateža ob Savi. Spet so me čakali z avtom in spet so mi storili vse, kar so le mogli, da bi mi bilo bivanje med njimi prijetno. Pri Novakovih so mi pripravili mizo in posteljo. Tamkaj so priredili tudi večerjo za pričakovane goste. In se je spet zbralo rojakov, kakor ni nihče pričakoval. Bilo jih je kakih 30. In kako veselje je bilo! In prvič se je zgodilo, da se je v Bahiji Blanki slišala slovenska pesem. Tako smo bili vsi razpoloženi, da je samo stroga dolžnost dela mogla končati to veselo snidenje in to že po 1. uri. Bahija Blanka bo v kratkem postalo

najvažnejše pristanišče Argentine. Sedaj šteje 100.000 prebivalcev. Slovencev je tam kakih 90.

Od tam sem šel v Tandil (400 km), kjer so mnogi naši zaposleni pri kamnolomih. Žal nisem imel časa, da grem do njih, ker so daleč izven mesta. Dalje sem šel v Mar del Plata, ki je morda eno najlepših kopalniških mest. Čudovito bogato krasnih vil na morskem bregu. Tudi tam sem našel rojake. Malo gostilno in trgovino imajo Lupinčevi, doma iz Štandraža pri Gorici. Spet je bilo njihovo veselje nepopisno, da so videli človeka od doma. Nekaj domačega so mi pa le hoteli dati ter so mi postregli z domačim medom.

Na dolgo in na široko bi lahko napisal veselje, ki sem ga doživel na tem potovanju, toda ni v listu prostora. Le toliko povem, da je nepopisno veselje rojakov, ko zopet srečajo slovenskega človeka in ko se počutijo spet kot nekdanj tam doma pod slovenskimi gorami.

Truden sem bil že tujine. Pa sem se vrnil iz potovanja tako vesel in razvedren, da bom spet

z novo dobro voljo skušal nadaljevati svoje delo med rojaki, ki so mi izkazali ob tej priliki vso svojo hvaležnost in ljubezen in mi dali pobudo za nadaljnje delo.

Hladnik Janez, izselj. duhovnik.

Jan, Buenos Aires:

Nova ločitev

Kako neusmiljeno sonce tu žgé,
ko doma po gorah sneg naletava,
in mrzla se burja z njim poigrava,
ko v hiši vsi zbrani pri mizi sedé.

Rože ledene na okno mraz riše.
Žalostna, na mizi prazna je skleda,
lačen jo večkrat najmlajši pogleda.
Mati na skrivnem pa solze si briše.

Oče v brado nekaj tiho mrmrá.
Mati ve dobro, da to ni molitev.
V hiši bo jutri nova ločitev:
hčerka za sinom v tujino bo šla...

Največja in čisto naša domača zavarovalnica je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Poleg vseh vrst elementarnega zavarovanja vodi predvsem življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah, kakor: za slučaj smrti, smrti in doživetja, za doto, za starostno preskrbo i. t. d.

V posebnem „KARITAS“ oddelku goji pod izredno ugodnimi pogoji ljudska življenjska zavarovanja, za slučaj smrti, za starostno preskrbo in za doto.

Preden sklenete življenjsko zavarovanje, se obrnite po pojasnila in ponudbe na

Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, Miklošičeva c. 19 (v lastni palači).
Podružnice v Splitu, Sarajevu, Beogradu, Zagrebu in Celju; zastopstva v vseh krajih Jugoslavije.

ZADRUŽNA TISKARNA

REG. ZADRUGA Z O. Z.

V LJUBLJANI

TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 17

Izvršuje lepo in po nizki ceni:
reklamne letake, lepake, vabila za
prosvetne gledališke odre in koncerte;
vizitke, kuverte, tiskovine za urade,
hranilnice, posojilnice, trgovine ter
vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TELEFON 30-67

Vse novice iz domačih krajev izveste najprej in najbolj zanesljivo iz splošno razširjenega tednika

DOMOLJUBA

Izhaja vsako sredo
in velja za vse kraje ino-
zemstva polletno 30 Din

Naroča se v upravi DOMOLJUBA v Ljubljani

*Prijatelj
izseljencev je*

GLASNIK

presv. Srca Jezusovega

ki obiskuje vsak mesec v velikem številu naše izseljence širom po svetu. — Kjer ga še ne poznate, ga takoj naročite. Ne bo Vam žal! Stane doma 16 Din, za inozemstvo protivrednost 25 Din (v tuji valuti)

Vsak naročnik dobi brezplačno v dar koledar, lepe slike in mesečno prilogo Bengalski Misijonar

Pišite takoj na naslov: Uprava »GLASNIKA«, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9 (Jugoslavija, Slovenija)